

Kerekasztal egyesítette a biogazdaságban érintetteket Bulgáriában

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.11.2025 Брой: 11/2025

Egyedülálló eseményre került sor november 20-án a TEZ Rendezvényközpontban, a Regionális Biogazdasági Központ – Plovdiv kezdeményezésére és a Trák Gazdasági Zónával együttműködésben, amely egy helyre gyűjtötte a ország biogazdaságában érdekelt összes érintettet. A kerekasztal-beszélgetésen állami hatóságok, tudományos élet, üzleti szféra, önkormányzatok, a nem kormányzati szektor képviselői, valamint pénzügyi és fenntartható fejlődés szakértői vettek részt, hogy megvitassák a biogazdaság régiós és országos fejlődésének stratégiai lehetőségeit.

A vita az európai politikák és szabályozási követelmények végrehajtására, a tudomány, az oktatás és az innováció fejlesztésére, valamint a technológiák bioalapú iparágakba történő átadására összpontosított.

Megvitatták továbbá a körforgásos és ökológiai fókuszú startupokat, inkubátorokat és akceleratorokat, a fenntartható üzleti modelleket, az ESG szabványokat, valamint az európai, nemzeti és magánforrásokból származó finanszírozási lehetőségeket. Különös figyelmet fordítottak a tudás egyetemekről és kutatóközpontokból a vállalkozásokba való átadására, valamint a fenntartható gyakorlatok ipari és regionális modellekbe való integrálására.

Prof. Vladislav Popov, a Regionális Biogazdasági Központ – Plovdiv elnöke áttekintést nyújtott a szektorról és felvázolta a bulgáriai fő kihívásokat: a széttagoltságot és a nemzeti stratégia hiányát, a gyenge monitoringot, az üzleti és tudományos közösség közötti elégtelen kapcsolatot, a demonstrációs központok hiányát, valamint az alacsony innovációs és digitalizációs szintet. Ezzel egyidejűleg lehetőségeket azonosítottak a következőkben: ágazatfejlesztési keretrendszer integrálása, szinkronizálás európai kezdeményezésekkel, élő laborok, K+I ökoszisztémák, tudásátadási platformok, demonstrációs zónák és akceleratorok létrehozása, az ágazat népszerűsítése és körforgásos megoldások támogatása.

Intézmények és Finanszírozás

A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium szakértői megjegyezték, hogy a struktúra széles körű pénzügyi eszközökkel rendelkezik a biogazdaság támogatására. Az Innovációs és Növekedési Minisztérium szintén biztosít finanszírozási lehetőségeket. Az Alapok Alapja technológiaátadási irányokat tartalmaz, és a Vidékfejlesztési Program is támogatást nyújt a veszélyeztetett csoportoknak, beleértve a fiatalokat is. A Közös

Agrárpolitikán belül mezőgazdasági beruházásokra, környezetvédelemre és biotechnológiákra irányuló beavatkozásokat terveznek, amelyek decemberben és januárban nyílnak meg. Ezenkívül vannak intézkedések a kockázatkezelésre, aszályra és regeneratív mezőgazdaságra. A minisztériumnak elegendő forrása van a finanszírozásra, és a csapat nyitott a segítségnyújtásra és a párbeszédre.

Tudomány és Üzlet

Megállapítást nyert, hogy a tudomány és az üzlet nem működhet egymástól függetlenül. A kutatóközpontok munkájának az üzleti élet valós igényeiből kell fakadnia. A résztvevők egyetértettek abban, hogy mindkét félnek többet kell kommunikálnia, és elsősorban közös projekteket kell fejlesztenie. Az egyetemi képviselők nemzeti kiválósági központokat, valamint sikeresen megvalósított helyi struktúrákat és európai projektek keretében kidolgozott kezdeményezéseket mutattak be. Mindezek potenciálja jelentős, de általában magas szintű alkalmazott tudományra és felgyorsult technológiaátadásra van szükség – jelenleg ez lassú, és a vállalkozások gyors eredményeket keresnek. A Plovdivi Egyetem, a Trák Egyetem és az UFT már dolgozik vállalkozásokkal technológiaátadás és szabadalmak révén, de ezeket a partnerségeket bővíteni kell. A Növényrendszer-biológiai és Biotechnológiai Központ megkereséseket kap bulgáriai és külföldi vállalatoktól, de számuknak nagyobbnak kell lennie. Az üzleti szférának kell aktív félnek lennie és tudományt keresnie, a megoldásoknak pedig regionális előfeltételeken kell alapulniuk. A potenciál és az ötletek megvannak, de jelentős munkára és reális célokra van szükség. Jó példaként említették a TIE kezdeményezést az új szennyvíztisztító teleppel, amely a tudomány és az üzlet közötti sikeres koordinációt mutatja be. Megosztottak svájci tapasztalatokat, ahol az egyetemek és a tudományos egységek kizárólag üzleti megrendelésekre működnek, és a tudomány teljesen alkalmazott. Világos üzleti célokat tűznek ki, és a tudományos fejlődést gazdasági mutatókon keresztül mérik – először kiszámítják a pénzügyi előnyöket és a jövőbeli munkahelyteremtést, majd megkezdődik a tényleges tudományos munka. Az önkormányzatoknak és a helyi hatóságoknak is kulcsfontosságú szerepük van az oktatás és az innováció fejlesztésében. A regionális potenciál nagy, de az innovációra sürgősen szükség van. Feltűnő példaként említették Kínát, ahol évek óta hasznosítják az ehető rózsákból és más biológiailag aktív illóolaj-növényekből származó hulladékot, míg Bulgáriában, a Rosa Damascena vezető termelőjében, ezt a gyakorlatot még nem alkalmazták.

Oktatás és Startup Finanszírozás

Szükség van a magasabb szintű oktatás fejlesztésére, a diákok ösztönzésére, az elméleti és gyakorlati munka közötti távolság csökkentésére, valamint a csapatmunkára. Ösztönözni kell a spin-off vállalatokat, és népszerűsíteni kell a biológiai és ökológiai fókuszú szakmákat és üzleti tevékenységeket – mezőgazdaság,

biotechnológiák, körforgásos gyakorlatok, újrahasznosítás stb. Az inkubátorok létrehozása kulcsfontosságú. Ami a finanszírozást illeti, vannak innovációra és startupokra fókuszáló akceleratorok, amelyek kizárólag a körforgásos gazdaságban tevékenykednek. Számukra azonban elengedhetetlen, hogy a tevékenységeket tudományos fejlesztések és adatok támogassák.

Üzlet és Fenntarthatóság

A fenntarthatósággal és az ESG szabványokkal kapcsolatban megjegyezték, hogy ezek fontosak az átláthatóság, a kockázatcsökkentés, a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása, valamint a fenntartható és felelős üzletfejlesztés előmozdítása szempontjából. Az ESG jelentéstétel lehetőséget biztosít az adatközpontú döntéshozatalra, miközben segíti a vállalatokat abban, hogy bizalmat építsenek ki a befektetők, partnerek és fogyasztók körében, és sikeresen integrálódjanak az európai és nemzetközi piaci keretekbe.

Öröme ad okot, hogy Bulgáriában már számos biogazdasági kezdeményezés létezik, és az a tény, hogy minden érintett egy asztalhoz ült, pozitív jel a jövőbeni koordináció szempontjából. Az esemény résztvevői hangsúlyozták, hogy össze kell vonni mindenki munkájának eredményeit, és a következő lépésnek az erőfeszítések egyesítése kell, hogy legyen egy egységes munkacsoport létrehozásával és egy nemzeti szintű vita kezdeményezésével, amely a biogazdaságra alkalmazható összes szektort bevonja. A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi, az Innovációs és Növekedési, valamint a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumok bevonása kulcsfontosságú az összes érintett egység közötti szinergia eléréséhez.

A biogazdaság Európa egyik leggyorsabban növekvő ágazata, amely a biológiai erőforrások fenntartható felhasználását – mezőgazdaság, erdészet, valamint energia, anyagok és hozzáadott értékű termékek előállítására szolgáló iparágak – foglalja magában. A cél a hulladék csökkentése és a versenyképesség növelése. Bulgária jelentős potenciállal rendelkezik – kedvező természeti adottságok, bevált mezőgazdasági hagyományok és fejlődő tudományos infrastruktúra. A Plovdiv régió kulcsfontosságú területté válik a tudomány, az ipar és a vállalkozói szektor közötti interakció szempontjából. 2024-ben megalakult a „Regionális Biogazdasági Központ – Plovdiv” Egyesület, hogy előmozdítsa a biogazdasági ökoszisztémát a Plovdiv tartományban. A Központ egyetemi és tudományos intézményeket, üzleti szervezeteket, szakmai egyesületeket, helyi hatóságokat és civil szervezeteket tömörít.

<https://plovdivbioeconomy.eu/>

